

práce. Ať se tedy věc má již tak, že dělmistr V., jak se dokázalo, v kritické době nevykonával stavební dozor, nebo vůbec v místě nebyl přítomen, jisto jest, že tento úkol byl jím nebo jiným zřízencem, kterému snad v jeho nepřítomnosti byl uložen, úplně zanedbán, a zbývá tedy jenom řešiti otázku, zda toto zanedbání jest takového druhu a takové váhy, že samo o sobě může již platiti za důkaz nezdatnosti osoby takto provinilé. K otázce té jest přisvědčiti. Odklizení úlomků krytiny ze žlabu, které, jak prvý soud zjišťuje, přes okraj žlabu přečnívaly a byly tedy zřejmě patrný, bylo ku zjednání bezpečnosti naprosto nutné a naléhavé; tato nutnost jest nejen poznatelná pro každého člověka s průměrnou soudností, nýbrž byla v tomto případě i zvláštními předpisy nařízena a byla tato opatrnost podle těchto předpisů při všech takových příležitostech zachována. Jestliže tedy v tomto případě nebylo dbáno této opatrnosti oněmi předpisy zosťrené a střecha při skončené práci byla ponechána prostě v tomto stavu těžce ohrožujícím bezpečnost zdraví a života, projevil tím zřízenec, jemuž tento úkol náležel, dojista hrubou nedbalost, která nutně musí vésti k úsudku, že nemá dostatečné svědomitosti, dbalosti a vědomí pro zodpovědnost, kteréžto vlastnosti teprve, jsou-li sdruženy s ostatní odbornou způsobilostí, naplňují požadavek zdatnosti, jak zákon má na mysli. V tomto případě přichází ve zřetel při tomto úsudku zejména, že se opomenutí stalo právě se strany osob, které jsou zvlášť k tomu ustanoveny, by řádným dohledem takové závady byly zamezeny, opomenutí stalo se tedy hrubým porušením povinností jím zvlášť a odpovědně uložených. K tomuto úsudku byl první soud tím spíše oprávněn, když žalovaný stát nedokázal a dokázati se ani nepokusil, že se ono opomenutí stalo jenom z nějakého lehčího nedopatření, vyvolaného snad jen shodou okolností.

Čís. 7355.

K obživnutí služebnosti bytu stačí, že se na téže stavební parcele, na níž byla shořelá budova, vybuduje nové stavení, v němž lze služebnost vykonávati.

(Rozh. ze dne 29. září 1927, Rv I 1373/27.)

Žalobkyně měla podle trhové smlouvy ze dne 24. listopadu 1920 zajištění na chalupě č. p. 2 v S. služebnost bytu, pozůstávající v užívání světničky v čele stavení, užívání půdy nad touto světničkou, užívání kuchyně, dále užívání zahrádky, dvorku, v části označené vodorovnou čarou od komory k cestě a užívati sklepa v chodbě. Dne 10. října 1925 stavení č. p. 2 v S. vyhořelo, shořel krov, kdežto stěny a strop oné světnice zůstaly, toto zdívo bylo však strženo, takže z bývalého stavení č. p. 2 nezbylo nic. Matěj M., otec spolužalovaného, při obytném stavení č. p. 49 v S. po onom požáru a stržení zbylých částí stavení č. p. 2

v S. postavil nové obytné stavení, takže toto nemajíc zvláštního popisného čísla, zabíralo část, na které byly stáj, mlat a perna ze stodůlky při bývalém stavení č. p. 2, kdežto, kde stávala světnice, již měla žalobkyně právo užívatí, není nijak zastaveno, takže tato novostavba stála částečně na stavební parcele č. kat. 49 a částečně na stavební parcele č. kat. 61, na níž stálo dřívější stavení č. p. 2. Žalobou, o níž tu jde, domáhala se žalobkyně na vlastnicích č. p. 49 v S. a stavební parcely č. kat. 61 výroku, že služebnost bytu, kterou má v chalupě č. p. 2 v S. a která vyhořením světničky byla zastavena, postavením č. p. 49 v S. znovu oživila a že žalovaní jsou povinni to uznati a v užívání světničky v č. p. 49 jí nebrániti. *Procesní soud* první stolice žalobu zamítl, *odvolací soud* uznal podle žaloby. *Důvody*: Podle skutkových zjištění jest zřejmo, že sice vlastníky chalupy č. p. 2 v S. nebyla postavena v místech, kde dříve stála světnice, již měla žalující právo užívatí jako bytu, nová světnice, že však na stavební parcele č. kat. 61, na níž byla i světnička vyhořelá a tvořila součást č. p. 2, postaveno jest i v pokračování č. p. 49 nové obytné stavení. Jest otázkou, zda tím oživila služebnost užívání žalující strany, jež vyhořením č. p. 2 v S. se zastavila. První soud zastává názor, že tato služebnost neoživila, jelikož stavení nově vybudované neshoduje se se stavením starým, a opírá svůj názor o to, že zákon v § 525 obč. zák. vyslovuje, že služebnost oživne, jakmile budova byla opět uvedena do předešlého stavu. Tento názor prvního soudu odvolací soud nesdílí, jelikož slova »v předešlý« stav nelze vykládati doslovně v ten smysl, že služebnost znovu ožije jenom tehdy, když služební věc, v souzeném případě obytná světnice, na témž místě v téže rozloze, výšce a v témž tvaru, jako předešlá byla zřízena. Stačí, že se na téže stavební parcele, na níž byla světnice shořelá, postaví stavení nové, v němž služebnost lze vykonávati, kteréhož názoru jest i nauka (viz Krainz, Věcné právo z r. 1923, pozn. 8 na str. 381 Stubenrauch), rozh. nejv. soudu víd. z 26. ledna 1892, čís. 482 sb. Glaser-Unger 14.088. Pro tento názor svědčí i ustanovení knihovního zákona, neboť třeba že se užívání bytu týkalo pouze určité světnice, nelze tuto služebnost vložiti snad pouze na tuto světnici, nýbrž na celou stavební parcelu, na níž světnice jest postavena a ta také za její uspokojení ručí (§ 12 knih. zák. a § 225 ex. ř.). Kdyby znění zákona mělo se vykládati v tak úzkém smyslu, jak to činí první soudce, vedlo by to k důsledkům, které zákonodárce jistě neměl na mysli a jistě jím nechtěl, by se vlastník služebné věci již nepatrnou odchylkou od původního stavu služebnosti zbavil, by hospodářsky silnější využil pouze hospodářsky slabšího, což by odporovalo citu spravedlnosti. Jestliže tedy, jak nesporno, na stavební parcele č. kat. 61, jest zřízena světnice, v níž lze vykonávati služebnost bydlení, kterou žalující ve staré světnici byla oprávněna vykonávati, služebnost její oživila a vlastníci parcely, žalovaní jsou povinni to uznati a žalující v užívání nebrániti.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Výklad, jež dává napadený rozsudek § 525 obč. zák., jest správný, a lze kromě nauky, k níž poukázal již odvolací soud, odkázati i na zdejší rozhodnutí sb. n. s. čís. 6620, kde vysloveno, že není zapotřebí, by uvedení do předešlého stavu bylo úplné a přesné, že stačí, když se znovuzřízení stalo takovým způsobem, že služebnost může býti vykonávána znovu, jak tomu podle zjištění nižších soudů jest i v tomto případě. Nezáleží na tom, že nebyla zastavěna právě ona část stavební parcely kat. čís. 61, na které byla výměnkářská světnice před požárem, nezáleží však ani na tom, že novostavba byla provedena jako přístavba k domu čís. p. 49 a že z části snad byla vystavěna na stavební parcele čís. kat. 49, najmě když světnice, již ostatně sami žalovaní při předložení stavebního plánu označili jako světničku výměnkářskou, byla znovuzřízena na stavební parcele čís. kat. 61, na níž stála shořelá chalupa č. p. 2. K vývodům dovolání, pokud nejsou vyřízeny tím, co uvedeno, se jen ještě podotýká, že neprávem odkazuje na § 485 obč. zák., ježto podle zjištění odvolacího soudu nejde o oddělení služebnosti od služebné věci, a že odvolací soud nevyslovil právní názor, že věc jest uvedena do předešlého stavu, i když zcela jiná stavba na stavební parcele připsané k jinému katastrálnímu číslu byla provedena, jen když, třeba jen malý díl nové budovy, zasahá na stavební parcelu, na které dříve stála služebná věc, pročež netřeba dotýčnými dovolacími vývody blíže se obírat.

Čís. 7356.

Přenecháním správy podle § 1238 obč. zák. dává manželka svému manželovi i právo k jejímu zastupování v rozsahu § 1029 obč. zák. Předpis tento přichází k dobru i třetím bezelstným osobám, které, důvěřující v toto právo k zastupování, příslušející manželovi ze zákona, pustily se s ním v právní jednání o věcech, jež spadají v rozsah takové správy. Manželka mohla by ujednání svého manžela odporovati z důvodu odvolané neb obmezené plné moci s úspěchem jen, kdyby zároveň prokázala, že druhé straně toto odvolání (obmezení) plné moci bylo anebo při náležité bedlivosti mohlo býti známo. Neodňala-li sice manželka manželovi ono právo k zastoupení, nýbrž je jen ve vnitřním poměru obmezila v ten způsob, že si vyhradila schválení, znamená toto obmezení tajnou plnou moc po rozumu § 1017 obč. zák., která však nemůže býti na úkor třetích osob, které s manželem jednají bezelstně v důvěře v onu zjevnou plnou moc.

(Rozh. ze dne 29. září 1927, Rv I 1423/27.)

Žalobě proti Isabele H-ové o dodržení nájemní smlouvy procesní soud první stolice vyhověl, odvolací soud žalobu zamítl. Nejvyšší soud zrušil napadený rozsudek a odkázal věc zpět na odvolací soud, by o odvolání žalované dále jednal a znovu rozhodl.